

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Adoratione Eucharistiæ

Boileau, Jacques

Viennæ, 1743

Cap. III. Argumentum adorationis Eucharistiæ assumptum ex Origene, qui obiit anno Christi CCLIV. & ex Eusebio Cæsariensi, demortuo anno CCCXL.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49201](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49201)

EUCCHARISTIÆ. LIBER I. II

vinistarum doctissimi, quæ hujus opusculi libro II. enucleabimus. Enimvero cum hac priori parte animo decreverim argumenta invictissima concludere, nulli oblocutioni aut infirmationi obnoxia; alienum esse ab institutis meis existimavi, ullum in medium adducere Patrem, aut Scriptorem Ecclesiasticum, quin veritati, quam tuendam in hoc opere recepi, conceptis verbis propitium, aut saltem adeo accommodatum, ut nullum ex eo patrocinium adversariorum sententiæ quæri aut comparari possit.

II. Primus igitur locus exscribitur ex Homilia XIII. & ultima Origenis in caput XXV. Exodi, quam Erasmus, Sixtus Senensis, Possevinus, Rivetus, Scultetus, atque omnes Critici Protestantium & Catholicarum partium doctissimi, Origeni non abjudicant, nec in suspicione ponunt. Porro sic fatur pag. 3. editionis Basileensis Frobenii anno MDLVII. *Volo vos admonere religionis vestræ exemplis: nostis qui divinis mysteriis interesse consuestis,*
quo

quo modo cum suscipitis corpus Domini, cum omni cautela & veneratione servatis, ne ex eo parum quid decidat, ne consecrati muneris aliquid dilabatur. Reos enim vos creditis, & recte creditis, siquid inde per negligentiam decidat. Quod si circa corpus ejus conservandum tanta utimini cautela, & merito utimini; quomodo putatis minoris esse piaculi, verbum Dei neglexisse, quam corpus ejus?

III. Non dubito quin ex autographo Græco, si nobis suppeteret, legendum esset *adoratione pro veneratione*: nec Protestantes ejusmodi conjecturæ abnuere possunt; quippe cum cultus soli Deo debitus, ipsa sit adoratio; & veneratio corpori Divinitati intime conjuncto, non nisi vocabulo *adorationis* possit significari. Præterea cum ex cautela adhiberi a Sacerdotibus solita, ne particulæ Eucharistiæ inter sacrorum mysteriorum solennia decidant, aut conculcentur, argumentum novitatis cultus & adorationis obestare passim non pertimescant Scriptores Protestantes: ex antiquitate ejusdem

dem

dem cautelæ & curæ, quam abundanter testificatur Origenes ætate sua adhibitam fuisse, colligere, ac jure merito vindicare possumus argumentum antiquitatis cultus & adorationis Eucharistiæ, eo tempore a fidelibus usu communi & consuetudine receptæ.

IV. Hanc veritatem non leviter confirmat comparatio Eucharistiæ hic instituta cum verbo divino: quippe cum infinitis locis sancta & adoranda Scripturarum verba a Conciliis nuncupentur, & ab ipso Augustino Homilia 26. ex 50.

V. Secundus locus Origenis assumitur ex Homilia v. in diversos Novi Testamenti locos, quam Erasmus suspectam non habet; cum etiam ex iis Homiliis Viri docti, præter secundam, octavam, nonam, & decimam, nullam in falsi suspicione ponant. Porro hic locus sic se habet Tom. II. pag. 518. ejusdem editionis. *Quando sanctum cibum, illudque incorruptum accipis epulum, quando vitæ pane & poculo fruëris, manducas & bibis corpus & sanguinem Domini;*

ni; tunc Dominus sub tectum tuum ingreditur: & tu ergo humilians te ipsum, imitare hunc Centurionem, & dicito: Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum; ubi enim indigne ingreditur, ibi ad iudicium ingreditur accipienti. Quis vero dubitet Centurionem hac occasione data Christum adorasse? Cum igitur accepta Eucharistia idem prospere ac feliciter nobis accidat, Christusque revera sub tectum nostrum intret; dubitandi locus non relinquitur, quin ex mente Origenis, Centurionem imitatione consequi teneamur: adeoque Christum Dominum in sanctissimo Sacramento adorationis summæ cultu prosequi debeamus. Verum enimvero cum ex libro I. Origenis contra Celsum pag. 10. intelligamus, ipsum existimasse nihil præter Deum esse adoratione dignum: jure merito concludimus, Deum verum in Eucharistia percipi non dubitasse.

At vero mala fide objectaret nobis Calvinianæ partis defensor, aut Rodolphi Hospiniani sectator lib. V. Hist.

Sa-

Sacram. cap. 8. eodem modo secundum Origenem, Dominum intrare sub tectum nostrum per Sacramentum Eucharistiæ, quo per Antistites Deo acceptabiles; probaretque perperam his loci citati anterioribus verbis: *Intrat & nunc Dominus sub tectum credentium duplici figura vel more.* Nunc enim, quando sancti & Deo acceptabiles Ecclesiarum Antistites sub tectum tuum intrant, tunc ibidem per eos Dominus ingreditur, & tu sic existimes tanquam Dominum suscipiens. Et aliud, quando sanctum cibum, &c. Quippe cum conceptis verbis dicat, *duplici figura vel more* ejusmodi Domini ingressum sub tectum nostrum contingere, hoc est, diverso modo: uno scilicet per Antistites quos sic existimes, tanquam Dominum suscipiens, & alio, quando sanctum cibum accipis: non dicit, & tu sic existimes tanquam corpus Domini suscipiens; sed, *manducas & bibis corpus & sanguinem Domini, tunc Dominus sub tectum tuum ingreditur.*

Interim vero ad rationes Origenis adjungere non pertimescam Eusebium

Cæsa-

Cæsariensem, qui obiit anno Christi CCCXL. & libro IV. Vitæ Imperatoris Constantini Magni, non abnuente Isaaco Casaubono Exercitatione XVI. contra Baronium cap. 57. comitia Christianorum ad percipiendam Eucharistiam, seu synaxes, κατ' ἐξοχῶν adorationem vocat, ὅπῃ τῶν λατρείαν τῆς Θεοῦ παρῆναι, ad adorationem Dei convenire, pro ad synaxim. Et libro I. de Demonstratione Evangelica, cap. 16. dicitur ἀναίματος καὶ καθαρῆς λατρείας, incruenta & pura adoratio. Quis vero sibi persuadeat, ejusmodi comitiis ad Eucharistiæ celebrationem apud veteres Christianos religiose institutis, hoc nomen λατρείας, seu adorationis & divini cultus per eminentiam datum atque impositum fuisse, nisi propter adorationem in his vero Christi corpori reddi & rependi adsuetam? Hanc enim explicationem ex continua hujus operis serie, ac præsertim ex S. Chrysoctomi, & S. Cyrilli Alexandrini locis infra discutiendis clarius faciliusque intelligemus, qui eodem modo ac ratione dicendi usi sunt,